

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/80/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519010225
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2519010225.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovanej D. U., nar. XX.X.XXXX v X., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b), písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Piešťany sp.zn. 8T/70/2019 zo dňa 11. augusta 2021, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. októbra 2021 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. sa odvolanie obžalovanej D. U., nar. XX.XX.XXXX v X., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp.zn. 8T/70/2019 zo dňa 11. augusta 2021 bola obžalovaná uznaná za vinnú v bode 1 z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b), písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona a v bode 2 z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b), písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe,

že

1) v období od mesiaca júl 2017 až do 11.8.2021, v mieste svojho trvalého bydliska v meste X. a ani na inom mieste na území Slovenskej republiky, si ako maloletého syna Z. U., nar. XX.X.XXXX a maloletej dcéry A. U., nar. XX.XX.XXXX, riadne neplnila vyživovaciu povinnosť, hoci jej táto povinnosť vyplýva zo Zákona o rodine a ktorej rozsah jej bol určený rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/8/2015 zo dňa 08.03.2016, právoplatným dňa 9.7.2016, tak, že je povinná prispievať na výživu maloletého Z. sumou vo výške 55 eur mesačne do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky O. V. a rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 20P/192/2007 zo dňa 17.10.2007, právoplatným dňa 24.10.2007, jej bola určená povinnosť platiť výživné na dcéru A. tak, že je povinná prispievať na výživu maloletej A. sumou vo výške 23,30 eur mesačne do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky O. V., o deti sa inak nestarala a nezaujímal, pričom v uvedenom období preukázateľne neprejavovala snahu riadne sa zamestnať, teda nevyužila všetky možnosti na to, aby si svoju zákonnú povinnosť v reálne možnej výške splnila a ani sa nezaevidovala na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, čím za uvedené obdobie dlhuje na výživnom O. V. sumu vo výške 3.836,70 eur,

a svojho konania sa dopustila napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 16T/106/2017 zo dňa 5.10.2017, právoplatným dňa 23.5.2018 bola odsúdená za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov, výkon ktorého jej bol podmienene odložený a bola jej určená skúšobná doba v trvaní 2 (dva) roky,

2) v období od mesiaca jún 2018 až do 11.8.2021, v mieste svojho trvalého bydliska v meste X. a ani na inom mieste na území Slovenskej republiky si ako matka maloletého dieťaťa K. A., nar. X.XX.XXXX riadne neplnila vyživovaciu povinnosť, hoci jej táto povinnosť vyplýva zo Zákona o rodine a ktorej

rozsah jej bol určený rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/62/2010 zo dňa 3.11.2010, právoplatným dňa 14.12.2010 tak, že je povinná prispievať na výživu maloletej K. sumou vo výške 40 eur mesačne do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletej H. A., o dieťa sa inak nestarala a nezaujímal, pričom v uvedenom období preukázateľne neprejavovala snahu riadne sa zamestnať, teda nevyužila všetky možnosti na to, aby si svoju zákonnú povinnosť v reálne možnej výške splnila a ani sa nezaevidovala na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, čím za uvedené obdobie dlhuje na výživnom H. A. sumu najmenej vo výške 1.520 eur, a svojho konania sa dopustila napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 16T/106/2017 zo dňa 5.10.2017, právoplatným dňa 23.5.2018 bola odsúdená za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov, výkon ktorého jej bol podmienene odložený a bola jej určená skúšobná doba v trvaní 2 (dva) roky.

Za tento trestný čin okresný súd uložil obžalovanej podľa § 207 odsek 3 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písmeno l) Trestného zákona, § 37 písmeno h) Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 41 odsek 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona okresný súd obžalovanú pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č.l. 150-156 spisu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd uznal obžalovanú za vinnú zo skutkov uvedených vo výroku rozsudku na základe jej vyhlásenia o vine, ktoré okresný súd prijal, a tomuto zodpovedalo aj dokazovanie vykonané v prípravnom konaní.

Prijatiu vyhlásenia o vine nebránil ani tzv. materiálny korektív uvedený v § 10 odsek 2 Trestného zákona, lebo zo spôsobu vykonania činov (úmyselné neplnenie výživného na tri maloleté deti, ktoré sa nachádzajú v dvoch výchovných prostrediach, pričom mal. Z. a mal. A. sú v starostlivosti matky obžalovanej a mal. K. je v starostlivosti otca maloletej, pričom obžalovaná si výživné neplnila od júla 2017, resp. od júna 2018 vôbec v žiadnej sume, napriek tomu, že výživné bolo určené v nízkych sumách) a najmä jeho následkov (4 ročné, resp. 3 ročné neplnenie si výživného k trom deťom v žiadnej sume), ale aj okolností, za ktorých bol spáchaný (obžalovaná už bola za rovnakú trestnú činnosť opakovane odsúdená) a miere zavinenia obžalovanej (úmyselné neplnenie výživného v žiadnej sume), po objektívnom vyhodnotení týchto kritérií, je evidentne zrejmé, že stupeň závažnosti činov bol vyšší ako nepatrný a konanie tak bolo treba definovať ako prečin.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery okresný súd vychádzal z ustanovení § 34 odsek 1, odsek 4 Trestného zákona, pričom vzal do úvahy spôsob spáchania činu, jeho následky, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce okolnosti, priťažujúce okolnosti, osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Obžalovanej bol uložený trest odňatia slobody, nakoľko okresný súd mal za to, že uloženie takéhoto trestu je pre nápravu a výchovu obžalovanej potrebný, hoci horná hranica najprísnejšie trestného prečinu nepresahuje päť rokov, a to z dôvodu, že predchádzajúci uložený a vykonaný trest povinnej práce za rovnaký trestný čin nevedol k náprave obžalovanej rovnako ako podmienene odsúdenie. Obžalovanej, ktorá spáchala dva prečiny zanedbania povinnej výživy, keďže jej tri deti sú v dvoch rôznych výchovných prostrediach, bol ukladaný úhrnný trest podľa ustanovenia § 41 odsek 1 Trestného zákona.

Pri určovaní druhu a výmery trestu okresný súd prihliadol na spôsob spáchania činov a ich následky, kde zohľadnil skutočnosť, že obžalovaná si pomerne dlhé obdobie od júla 2017, teda 4 roky vôbec neplnila výživné na dve maloleté deti Z. a A., o ktoré zabezpečuje starostlivosť matka obžalovanej, pričom výživné bolo určené v sume 55 eur a 23,30 eur, a od júna 2018, teda 3 roky si vôbec neplnila výživné na maloletú K., o ktorú zabezpečuje starostlivosť otec maloletej, pričom výživné bolo určené v sume 40 eur. V danom období sa obžalovaná o deti žiadnym spôsobom nezaujímal ani sa nepodieľala na ich výchove. Svojho konania sa obžalovaná dopustila úmyselným zavinením. Pohnútkou k spáchaniu skutkov u obžalovanej bolo úplne sa vyhnúť povinnostiam súvisiacich s výchovou a starostlivosťou o tri maloleté deti. Okresný súd prihliadol aj na osobu obžalovanej, ktorá už bola za rovnakú trestnú činnosť dva krát odsúdená, pričom ani uložený a vykonaný trest povinnej práce a pôvodne podmienenečný trest odňatia slobody ju nepřimäli k tomu, aby si zodpovedne plnila svoje rodičovské povinnosti k trom deťom.

Okresný súd zohľadnil obžalovanej jednu poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písmeno l) Trestného zákona, nakoľko obžalovaná sa už v prípravnom konaní ku skutkom priznala a na hlavnom pojednávaní

tieto aj oľutovala. Ako poľahčujúca okolnosť nebola obžalovanej priznaná okolnosť podľa § 36 písmeno n) Trestného zákona, hoci obžalovaná urobila vyhlásenie o vine, nakoľko len samotné vyhlásenie viny nie je napomáhaním pri objasňovaní trestnej činnosti. K priznaniu tejto poľahčujúcej okolnosti musí existovať aktívne konanie obžalovanej smerom k objasneniu trestnej činnosti, čo okresný súd nezistil. U obžalovanej bola zistená jedna priťažujúca okolnosť uvedená v § 37 písmeno h) Trestného zákona, nakoľko skutkami spáchala dva prečiny.

S prihliadnutím na rovnaký pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností ako aj mieru ich závažnosti sa zákonom ustanovená trestná sadzba najprísnejšie trestného činu, teda v danom prípade oboch prečinov podľa § 207 odsek 3 Trestného zákona, kde je sadzba 1 rok až 5 rokov, nemenila.

Obžalovanej bol po zohľadnení všetkých vyššie uvedených okolností ukladaný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, teda len o pol roka nad dolnú hranicu trestnej sadzby, a to aj napriek tomu, že predchádzajúce tresty za rovnakú trestnú činnosť nevedli k jej náprave, obžalovaná si úmyselne neplnila výživné až k trom deťom pomerne dlhý čas, pričom okresný súd zohľadnil obžalovanou prezentovaný záujem po výkone trestu sa zamestnať a plniť si výživné, zohľadniac, že aj vo výkone trestu je zamestnaná. Okrem toho aj prítomný poškodený, otec maloletej K. sa priklonil k uloženiu čo najmiernejšieho trestu. Uložený 18 mesačný trest odňatia slobody by mal byť spolu s trestnom, ktorý obžalovaná vykonáva za rovnaký trestný čin, dostatočný, aby si uvedomila svoje rodičovské povinnosti a tieto si začala riadne plniť. Okresný súd neukladal obžalovanej nižší trest s ohľadom na skutočnosti, že obžalovaná vôbec neplatila výživné až na tri deti pomerne dlhý čas, nijako inak sa o deti nestarala a v čase neplnenia výživného jej plynula dvojročná skúšobná doba podmieneného odsúdenia za neplnenie výživného. Takto uložený trest okresný súd považoval za dostatočný s ohľadom na výchovu a nápravu obžalovanej ako aj ochranu spoločnosti, kedy vo vzťahu k jej trom maloletým deťom je pre tieto výhodnejšie, ak bude obžalovaná pracovať na slobode, kde môže dosahovať vyšší príjem, aby si svoju zákonnú povinnosť mohla plniť.

Vzhľadom na to, že obžalovaná si úmysle neplnila výživné na všetky tri deti počas 2 ročnej skúšobnej doby podmieneného odsúdenia vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 16T/106/2017, ktorá jej skúšobná doba plynula od 24.5.2018, okresný súd obžalovanej v zmysle § 49 odsek 2 Trestného zákona nemohol podmienne odložiť výkon trestu odňatia slobody. Okresný súd obžalovanú zaradil pre výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko obžalovaná nebola v posledných desiatich rokoch pred spáchaním prečinov zanedbania povinnej výživy vo výkone trestu odňatia slobody.

Proti tomuto rozsudku čo do výroku o treste v zákonom stanovenej lehote podala obžalovaná prostredníctvom obhajcu odvolanie (č.l. 158 spisu), ktoré ešte doplnila (č.l. 162 spisu).

Prokurátor okresnej prokuratúry sa vzdal práva podať proti rozsudku okresného súdu odvolanie (č.l. 148 spisu) hneď po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní.

V písomnom odvolaní obžalovaná zhrnula obsah rozsudku okresného súdu. Mala za to, že uložený trest je neprimeraný. Pri ukladaní trestu sa uplatňujú viaceré zásady, ktoré je potrebné zohľadňovať. Jednou z týchto zásad je aj zásada primeranosti trestu. Zásada primeranosti trestu vyžaduje, aby súd pri ukladaní trestu vychádzal z povahy a nebezpečnosti činu pre spoločnosť, osobnosti páchatel'a a následkov spáchaného činu. Trest odňatia slobody je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody človeka. Preto je potrebné veľmi opatrne a citlivo skúmať, či uloženie takéhoto trestu splní svoj účel. Každé ukládanie trestu je potrebné prísne individualizovať, na čo má súd k dispozícii v Trestnom zákone niekoľko inštitútov. V tomto prípade trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov nepodmienne v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, podľa jej názoru nie je adekvátny. Trest odňatia slobody predstavuje univerzálny druh trestu, pretože je možné ho uložiť za každý trestný čin a ktorémukoľvek páchatel'ovi. Zároveň je však druhom trestu najprísnejším. Podstatou výkonu trestu odňatia slobody je dočasné obmedzenie slobody voľného pohybu a pobytu odsúdeného páchatel'a núteným pobytom vo väznici a s tým súvisiace obmedzenia ďalších občianskych práv a slobôd (napr. práva rodinného života, slobodného podnikania, zamestnania atď.). V hodnotení osoby páchatel'a z hľadiska dosiahnutia účelu trestu sa premietnu všetky skutočnosti, ku ktorým súd prihliada pri úvahách o druhu a výmere trestu charakterizujúce ako možnosti nápravy páchatel'a, tak i jeho osobné pomery. A až s prihliadnutím k celkovému osobnému profilu páchatel'a, bude možné urobiť záver, že žiadny z miernejších druhov trestov nepostačuje k splneniu účelu trestu. Bude tomu tak najmä v prípade existencie viac iných priťažujúcich okolností a pri neexistencii poľahčujúcich okolností. Vzhľadom na osobu páchatel'a, najmä s prihliadnutím: na jeho doterajší život, a prostredie, v ktorom žije, na okolnosti prípadu, je uložený trest neprimeraný. Nesúhlasila s uloženým trestom odňatia slobody 18

(osemnásť) mesiacov a považovala ho za neprimeraný. Pri ukladaní trestu je potrebné vziať do úvahy i osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, ako aj pohnútky. Pomery páchatel'a sa týkajú aj hodnotenia jeho osoby. Tieto však priamo nesúvisia so spáchaním skutku. Ide o okolnosti možné ovplyvniť úvahy o treste, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objekt trestu a taktiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest po rôznych páchatel'och rôzne citeľný. Trest okrem iného má vytvoriť podmienky na výchovu páchatel'a k tomu, aby viedol riadny život. Trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jemu blízke osoby. Uložením neprimeraného trestu trpia blízke osoby (najmä ich deti). Spáchanie skutku priznala a úprimne oľutovala a prejavila účinnú snahu po náprave. Mala za to, že vzhľadom na pomery páchatel'a by bolo použitie trestnej sadzby ustanovenej trestným zákonom pre ňu neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, preto jej treba uložiť trest pod dolnú hranicu trestu ustanoveného trestným zákonom. U nej je zjavné, že trest odňatia slobody v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov bude pociťovať citlivejšie ako iný páchatelia. Je mladá a chce sa zamestnať, aby mala možnosť čím skôr platiť zameškané výživné a výživné. Už pri samotnom konaní o skutku si uvedomila nesprávnosť svojho konania, doľahli na ňu všetky dôsledky a naplno si uvedomila, čo by pre ňu znamenalo vykonať trest odňatia slobody 18 (osemnásť) mesiacov. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, alternatívne, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a aby sám rozhodol.

V písomnom doplnení odvolania obžalovaná opätovne zhrnula obsah napadnutého rozsudku. Mala za to, že uložený trest je neprimeraný a v jej prípade aj nevhodný. Tým, že bude vo výkone trestu odňatia slobody, nebude mať možnosť sa zamestnať a platiť výživné a zameškané výživné. Jej dlh jej bude narastať a tým, že nebude mať možnosť pracovať, nebude môcť platiť súdom stanovené výživné. Uvedomila si nesprávnosť svojho konania. Robí všetko pre to, aby riadne platila výživné. V súčasnosti sa dala vo výkone trestu, ktorý teraz vykonáva, preradiť na výkon práce, kde bude mať vyššiu mzdu, aby mohla už aj teraz začať platiť aspoň čiastočne výživné. To však nebude stačiť a preto, sa obrátila na viacerých zamestnávateľov a už teraz zisťuje, či majú voľné pracovné miesta, aby sa mohla hneď zamestnať. Obracia sa aj na jednotlivé Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, aby zistila adresy zamestnávateľov, ktorý by ju mohli zamestnať. Je ochotná podstúpiť verejnoprospešné práce a popri tom pracovať aj u iného zamestnávateľa na čiastočný úväzok, aby zarobila finančné prostriedky na výživné. Doteraz nebola súdne trestaná za iný trestný čin len za zanedbanie výživného. Teraz vykonáva trest odňatia slobody, ku ktorému sa má pridať ďalší výkon trestu odňatia slobody, čo oddiali jej možnosť zamestnať sa a platiť výživné. Nesúhlasila s uloženým trestom odňatia slobody 18 (osemnásť) mesiacov a považovala za vhodné uložiť jej podmienený trest, tak aby mala vytvorené podmienky pracovať u zamestnávateľa, kde bude mať mzdu, ktorá bude postačovať aj na výživné. Vzhľadom na jej osobu mala za to, že podmienený trest bude vhodnejším. Je mladá, práce schopná, vo výkone trestu sa napravila, uvedomila si chyby, ktorých sa dopustila a chce pracovať a viesť riadny život. Spáchanie skutku priznala, úprimne oľutovala a došlo u nej k náprave. Mala za to, že vzhľadom na pomery páchatel'a by bolo použitie trestnej sadzby ustanovenej trestným zákonom pre ňu neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, preto jej treba uložiť trest pod dolnú hranicu trestu ustanoveného trestným zákonom s podmienkou. Už pri samotnom trestnom konaní o skutku, si uvedomila nesprávnosť svojho konania, doľahli na ňu všetky dôsledky a naplno si uvedomila, čo by pre ňu a jej deti znamenalo vykonať ďalší trest odňatia slobody. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, alternatívne, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a aby sám rozhodol.

Konanie na odvolacom súde

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie za prítomnosti obžalovanej, obhajcu a prokurátora krajskej prokuratúry. Bol oboznámený rozsudok Okresného súdu Piešťany zo dňa 11.8.2021 sp.zn. 8T/70/2019, odvolanie obžalovanej č.l. 158-161, č.l. 162-164, vyjadrenie poškodenej O. V. č.l. 177, lustrácie - CDB, odpis RT č.l. 179-181, podstatný obsah spisu.

Prokurátor krajskej prokuratúry navrhol odvolanie ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajca obžalovanej zotrval na podanom odvolaní a navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť.

Obžalovaná uviedla, že počas výkonu trestu je zamestnaná, bola preradená na otvorený oddiel, aby si mohla plniť vyživovaciu povinnosť, hľadá si prácu, oslovila úrad práce. Navrhla, aby krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu, upustil od potrestania na predchádzajúci trest, prípadne jej uložil podmienený trest s probačným dohľadom.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací nezistil dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovanej podľa § 316 Trestného poriadku ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku. Postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie obžalovanej nie je dôvodné.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo odvolací súd zhodne ako súd I. stupňa zistil :

- prokurátor okresnej prokuratúry podal dňa 2.10.2019 pod č. Pv 120/18/2204-22 obžalobu na D. U. v bode 1 z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b), písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona a v bode 2 z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno c) Trestného zákona
- okresný súd vydal dňa 16.10.2019 trestný rozkaz (č.l. 95), proti ktorému podala obžalovaná prostredníctvom obhajcu odpor (č.l. 124)
- okresný súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovanej, čítaním obsahu spisu a to správy a posudky k obžalovanej č.l. 57-66, trestný rozkaz OS PN 16T/106/2017 č.l. 68, aktuálny odpis RT a register priestupkov z č.l. 139-140

Keďže okresný súd na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 7, 8 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obžalovanej, že je vinná zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe a nakoľko podané odvolanie nesmeruje proti výroku o vine, odvolací súd sa nezaoberal výrokom o vine.

K výroku o treste:

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiaduce. Varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a celou spoločnosťou. V treste je teda obsiahnuté spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne ako aj etické. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Tosť/19/2015 zo dňa 23.6.2015)

Pri úvahách, aký druh trestu spravodlivo zohľadní konanie obžalovanej, jej zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jej nápravy a v neposlednom rade aj pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť na ochranu spoločnosti jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovne pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy (prevencia). Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Odvolací súd ustálil, že okresný súd nepochybil postupom v konaní, ktorým dokazoval skutočnosti potrebné pre ukladanie sankcie. V tomto smere vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočné

dokazovanie, správne vyhodnotil osobu obžalovanej, jej povest' a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého trestu.

Rovnako v dôvodoch rozsudku dostatočne vyhodnotil, na základe akých myšlienkových postupov dospel k rozsahu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, správne v tomto smere aplikoval poľahčujúcu okolnosť v súlade s § 36 písm. l) Trestného zákona (priznala sa k spáchaniu trestných činov a trestné činy úprimne oľutovala) a priťažujúcu okolnosť v súlade s § 37 písm. h) Trestného zákona (spáchala viac trestných činov). Správne vyhodnotil vyrovnaný pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v zmysle ustanovenia § 38 odsek 2 Trestného zákona. Trestná sadzba vyplývajúca z ustanovenia § 207 ods. 3 Trestného zákona je 1 až 5 rokov. V zmysle § 38 odsek 2 Trestného zákona zostala zákonná trestná sadzba neupravená.

Okresný súd správne ukladal úhrnný trest v zmysle § 41 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko okresný súd odsudzoval obžalovanú za dva trestné činy. Okresný súd postupoval správne, keď obžalovanej uložil trest odňatia slobody v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov, nakoľko uvedený trest je zákonný a primeraný. Nakoľko obžalovaná sa dopustila trestnej činnosti v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, v zmysle § 49 ods. 2 Trestného zákona neprichádzal do úvahy podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd nepochybil, keď podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože obžalovaná nebola v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

K odvolacím námietkam obžalovanej:

Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatelovi za spáchaný trestný čin. V tejto definícii je vyjadrená zásada „nulla poena sine lege, sine crimine, sine iudicio“. Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatela trestného činu (zásada personálnosti trestu) tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu (§ 34 ods. 3 Tr. zák.). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovne pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Tost 19/2015 zo dňa 23.6.2015)

K odvolacej námietke obžalovanej, že uložený trest je neprimeraný, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, a že považuje za vhodné uložiť podmienený trest, je na mieste uviesť, že obžalovaná si neplnila vyživovaciu povinnosť až k trom deťom pomerne dlhý čas, pričom sa o deti nijako nestarala. Z odpisu registra trestov (č.l. 181 spisu), ktorý bol oboznámený na verejnom zasadnutí zo dňa 19.10.2021 vyplýva, že obžalovaná má 2 záznamy v registri trestov, pričom obžalovaná je špeciálnou recidivistkou. Táto skutočnosť je závažnejšia o to viac, že obžalovaná sa dopustila trestnej činnosti v skúšobnej dobe podmieneného trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 16T/106/17 zo dňa 5.10.2017 právoplatného dňa 23.5.2018. Keďže obžalovaná sa dopustila trestnej činnosti v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, v zmysle § 49 ods. 2 Trestného zákona nebolo možné ukladať podmienený trest. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že bolo nevyhnutné ukladať nepodmienený trest odňatia slobody. Za situácie vyrovnaného pomeru poľahčujúcich (§ 36 písm. l) Trestného zákona) a priťažujúcich okolností (§ 37 písm. h) Trestného zákona), keď trest bol uložený v blízkosti dolnej hranice zákonnej trestnej sadzby, je nevyhnutné vyhodnotiť, že uložený trest je zákonný a primeraný.

K odvolacej námietke obžalovanej, že spáchanie skutku priznala a úprimne oľutovala a prejavila účinnú snahu po náprave, je potrebné uviesť, že uvedenú poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Trestného zákona už zohľadnil okresný súd pri ukladaní trestu, čo v konečnom dôsledku bolo dôvodom pre vyvážený pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. To sa prejavilo v tom, že sa aplikovalo

ustanovenie § 38 ods. 2 Trestného zákona a zákonná trestná sadzba vyplývajúca z ustanovenia § 207 ods. 3 Trestného zákona sa neupravovala.

K odvolacej námietke obžalovanej, že trest odňatia slobody v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov bude pociťovať podstatne citlivejšie ako iný páchatelia, je potrebné uviesť, že obžalovaná vôbec nevysvetlila dôvody pre podstatnejšiu citlivosť v porovnaní s inými páchatelmi, pričom z obsahu spisu je zrejmé, že obžalovaná je plnoletá a zároveň obžalovaná ani netvrdila a ani nepreukázala žiadne osobitné okolnosti týkajúce sa zdravotného stavu.

K odvolacej námietke obžalovanej, že vo výkone trestu sa dala preradiť na výkon práce, že je mladá a chce sa zamestnať a že je ochotná podstúpiť aj verejnoprospešné práce, je nevyhnutné uviesť, že ani uložený a vykonaný trest povinnej práce a pôvodne podmienený trest odňatia slobody neviedli k náprave obžalovanej, a teda obžalovaná nevyužila už dva krát príležitosť svojim správaním preukázať úprimnú snahu po náprave.

K odvolacej námietke obžalovanej, že jej treba uložiť trest pod dolnú hranicu trestu ustanoveného trestným zákonom s podmienkou, je dôležité sa vyjadriť, že dôvod na mimoriadne zníženie trestu nie je daný, pričom okresným súdom uložený trest obžalovanej je zákonný a primeraný.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolanie obžalovanej podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.